

بررسی نوع مدیریت سود و ساختار مالکیت و اندازه شرکت بر سودآوری آتی

فاطمه محمد زاده

کارشناس ارشد حسابرسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور

نام نویسنده مسئول:

فاطمه محمد زاده

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱/۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۳/۱۰

چکیده

رسوایی اخیر در انرون و ورلدکام وسایرشرکتهای آمریکائی، موجب برانگیخته شدن احساسات عمومی جامعه گردید. بنابراین عموم جامعه برای باورشدن که مدیریت سودا عمل شده توسط مدیران شرکت ها، به مدیریت سود فرصت طلبانه گرایش دارد، تا منافع شخصی آنها بیشینه گردد.

هدف پژوهش، بررسی نوع مدیریت سود اعمال شده (مدیریت سود فرصت طلبانه یا مدیریت سود کارآ) و تاثیر ساختار مالکیت و اندازه شرکت بر پیش بینی سودآوری آتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و همچنین ترغیب و تشویق سرمایه گذاران به سرمایه گذاری باتوجه به وضعیت شرکت از نظر اطلاعات ارائه شده درپیش بینی سودآوری آتی می باشد. از این رو از مجموع ۳۲۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا قبل از سال ۱۳۸۱، تعداد ۹۹ شرکت از طریق نمونه گیری به روش حذف سیستماتیک در طی سال های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۵ انتخاب و با استفاده از رگرسیون چندگانه مورد آزمون قرار گرفتند. متغیرهای این پژوهش عبارتند از: اقلام تعهدی اختیاری، اقلام تعهدی غیر اختیاری، مالکیت نهادی، مالکیت خانوادگی، اندازه شرکت و سودآوری آتی.

یافته های پژوهش نشان می دهد که نوع مدیریت سود اعمال شده بوسیله شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار به مدیریت سود کارآ گرایش دارند. همچنین بین اندازه شرکت و پیش بینی سودآوری آتی رابطه مثبت (مستقیم) و بین ساختار مالکیت خانوادگی و پیش بینی سودآوری آتی رابطه منفی (معکوس) وجود دارد. در خصوص تاثیر ساختار مالکیت نهادی برپیش بینی سودآوری آتی شواهدی مشاهده نگردید.

واژگان کلیدی: مدیریت سود، بررسی تاثیر ساختار مالکیت، اندازه شرکت، سودآوری آتی.

مقدمه

در اواخر دهه ۱۹۲۰ رایج شدن صورت حساب سود و زیان همراه با فشارهای قابل توجه از سوی افراد برون از حرفه حسابداری و نیز عدم رضایت دست اندرکاران حرفه ای و دانشگاهیان از روش جاری، تغییرات نهادی مهمی را در تفکر و نظریه حسابداری به وجود آورد. یکی از مهمترین این تغییرات، تأکید و توجه بیشتر به صورت سود و زیان که پیش تر معطوف به ترازنامه بود، سبب شده تا مقوله ای به نام «مدیریت سود» متولد و مطرح شود. مدیریت سود به عنوان فرآیند برداشتن گام های آگاهانه در محدوده اصول پذیرفته شده حسابداری برای رساندن سود گزارش شده به سطح مورد نظر تعریف شده است. عمل نزدیک کردن سود گزارش شده به سطح سود هدف، از طریق دستکاری انجام می شود (ملانظری و کریمی زند، ۱۳۸۶، ص ۸۴).

سود از جمله برترین شاخص های اندازه گیری فعالیت یک واحد اقتصادی است. درک و شناخت رفتار سود حسابداری مقوله ای است که بر اثر گسترش فنون کمی مدیریت و ضرورت توجه به نیاز استفاده کنندگان صورت های مالی شکل گرفته است. این امر از محدوده اندازه گیری فعالیت های گذشته فراتر رفته و حسابداری را برای یاری رساندن به تصمیم گیرندگان توانا تر ساخته است. با وجود این که نظریه فراگیری در زمینه سود حسابداری وجود ندارد که مورد توافق همگان باشد، باز هم به عنوان یکی از معیارهای تصمیم گیری مالی از اعتبار ویژه ای برخوردار است. در این راستا هر جریانی که سود را به طریقی دست خوش تغییر کند نیز اهمیت می یابد. زیرا پیامدهای اقتصادی بر آن مترتب می شود و این مسئله، به ویژه ممکن است در بازارهای با کارآیی ضعیف سرمایه از درجه اهمیت بیشتری برخوردار باشد. رسوائی اخیر در انرون و ورلدکام و جاهای دیگر یک احساس عمومی ایجاد کرد که مدیریت سود به کار رفته توسط مدیران شرکت ها به سمت مدیریت سود فرصت طلبانه، گرایش بیشتری دارد تا منفعت شخصی مورد انتظار مدیران تأمین شود، و این مدیران اهمیت کمی به منافع سهامداران قائل شده اند. عمل نزدیک کردن سود گزارش شده به سطح هدف از طریق دستکاری انجام می شود. مدیران به دلایل و انگیزه های گوناگون از قبیل پاداش، بدهی و هزینه های سیاسی و غیره دست به مدیریت سود و یا درموردی هموارسازی سود می زنند. حال اگر این مدیریت سود در جهت افزایش ارزش شرکت باشد به نوعی می توان گفت لا اقل از نظر سهامداران مورد قبول است، اما در بعضی مواقع مدیران به صورت فرصت طلبانه از این راهکار استفاده کرده و مطلوبیت خود را بیشینه می کنند.

مطالعات موجود درباره مدیریت سود عموماً متوجه اقلام تعهدی بوده است. اقلام تعهدی از تفاوت بین سود و وجوه نقد حاصل از عملیات حاصل می گردد، که شامل هزینه استهلاک، تغییرات در دارائیهها و بدهی های جاری به غیر از وجوه نقد (از قبیل حساب های دریافتنی، موجودی کالا و حسابهای پرداختنی) می باشد. در نتیجه، با این فرض که جریان وجه نقد دستکاری نمی شود، تنها راه باقیمانده برای دستکاری سود، افزایش یا کاهش اقلام تعهدی است. بسیاری از مطالعات دهه ۹۰ به بعد، از روش شناسی "جونز" برای تخمین اقلام تعهدی اختیاری و غیر اختیاری استفاده کرده اند (مشایخی و دیگران، ۱۳۸۵، ص ۳۸).

پژوهشگر در این پژوهش تلاش دارد به پرسش های زیر پاسخ دهد:

- ۱- آیا سیاست مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران فرصت طلبانه می باشد؟ که در صورت پیدا کردن پاسخ مناسب، می توان به دنبال عواملی بود تا مدیریت سود فرصت طلبانه را مهار کرد.
- ۲- با توجه به اینکه برای کشف مدیریت سود از اقلام تعهدی اختیاری استفاده می کنیم آیا رابطه معنی داری بین اقلام تعهدی اختیاری و پیش بینی سودآوری آتی وجود دارد؟
- ۳- مطابق بحث ساختار مالکیت و اندازه شرکت آیا ساختار مالکیت و اندازه شرکت بر پیش بینی سودآوری آتی تاثیر می گذارد؟

این پژوهش، با این دیدگاه که مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از منظر عمومی فرصت طلبانه می باشد، انجام می پذیرد.

مبانی نظری و مروری بر پیشینه تحقیق

محورمباحث این پژوهش مدیریت سود و فرصت طلبانه یا کارآ بودن آن می باشد. در این پژوهش تلاش می شود تا نوع مدیریت سود اعمال شده توسط مدیران شرکتها بررسی شود. فلسفه مدیریت سود، بهره گیری از انعطاف روش استاندارد و اصول پذیرفته شده حسابداری می باشد. البته تفسیرهای گوناگونی که می توان از روشهای اجرایی یک استاندارد حسابداری برداشت کرد، از دیگر دلایل وجود مدیریت سود می باشد. این انعطاف پذیری دلیل اصلی تنوع موجود در روش های حسابداری است. در زمانی که تفسیر یک استاندارد بسیار انعطاف پذیر است، یکپارچگی داده های ارائه شده در صورت های مالی کمتر می شود. این پژوهش با بررسی ابعاد مختلف مدیریت سود به ارتقای سطح دانش بازار سرمایه کمک خواهد کرد. پژوهش های متعددی در زمینه مدیریت سود انجام شده است که چارچوب نظری پژوهش برگرفته از این پژوهش هاست.

مدیریت سود: اقدامات آگاهانه به عمل آمده توسط مدیریت در خصوص چگونگی گزارش سود جهت رسیدن به اهداف خاص به گونه ای که منطبق با اصول و رویه های حسابداری می باشد (نوروش و دیگران، ۱۳۸۴، ص ۱۶۹).

مدیریت سود فرصت طلبانه (سودجویانه): یعنی مدیریت، سود را بصورت فرصت طلبانه دستکاری و گزارش می کند تا بیشترین منافع را برای خودش کسب کند (ورونیکا و هارتاپودم، ۲۰۰۸، ص ۲).

مدیریت سود کارآ (سودمند): یعنی مدیریت، سود را با اطلاعات محرمانه و خصوصی که دارد، اصلاح و گزارش می کند تا بیشترین منافع را برای سهامداران داشته باشد (همان ماخذ، ص ۲).

اندازه شرکت: یکی از فاکتورهای درونی شرکتها که بر ساختار مالی و سودآوری شرکتها تأثیر دارد، اندازه شرکت می باشد (مران جوری، ۱۳۸۵، ص ۴۹).

مالکیت نهادی: مالکیت نهادی برابر درصد سهام نگهداری شده توسط شرکت های دولتی و دیگر اجزای دولت، شرکت های بیمه، مؤسسات مالی، بانکها، صندوق و جوه بازنشستگی و شرکت های تعاونی از کل سهام سرمایه می باشند (ورونیکا و هارتاپودم، ۲۰۰۸، ص ۱۵).

به طور کلی می توان گفت که مدیریت سود یعنی اقدامات آگاهانه بعمل آمده توسط مدیریت در خصوص چگونگی گزارش سود جهت رسیدن به اهداف خاص به گونه ای که منطبق با اصول و رویه های حسابداری می باشد.

پژوهش های انجام شده، مدارک مناسبی در مورد مدیریت (دستکاری) سود در شرایط مختلف نشان می دهد. مدیران شرکت ها تلاش می کنند از طریق مدیریت سود، رشد سودآوری شرکت را به گونه ای نشان دهند که باعث افزایش سطح بازده مورد انتظارشان می شود.

ورونیکا و سیدهارتاپودم در پژوهشی از سه نوع معیار برای سنجش سودآوری آتی استفاده کردند:

۱- سود خالص اقلام تعهدی غیر اختیاری

۲- جریان وجوه نقد حاصل از فعالیت های عملیاتی

۳- سود خالص

و آنها به علت ضعف های ذاتی سود خالص از تغییرات سود خالص استفاده کردند (ورونیکا و سیدهارتاپودم، ۲۰۰۸، ص ۱۵).

پژوهش های داخلی

محسن کریمی، ۱۳۸۵، "مدیریت سود و نقش آن در بازار سرمایه"، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه

مازندران

در این پژوهش تعداد ۶۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بر اساس شاخص ایکل در طی دوره زمانی

۱۳۸۲ - ۱۳۷۷ مورد آزمون قرار گرفته است. و انجام پژوهش با سه فرضیه صورت گرفته است

(۱) شرکت ها در ارائه سود حسابداری از هموار سازی استفاده می کنند

(۲) نرخ رشد قیمت سهام شرکت های با هموار سازی سود نسبت به شرکت های مشابه بیشتر است

۳) تغییرات سهم بازار شرکت هایی که از هموارسازی سود استفاده می کنند از شرکت های مشابه بیشتر است. شواهد آزمون آماری انجام شده بیانگر وجود هموارسازی سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که میزان آن بسته به سطوح هموارسازی سود و نوع صنعت متفاوت است.

مجید زمانی، ۱۳۸۸، "بررسی رابطه بین ساز و کارهای راهبردی شرکت و مدیریت سود در بازار سرمایه ایران"، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک

در این پژوهش تعداد ۶۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۷ مورد آزمون قرار گرفته است. دو فرضیه اصلی پژوهش عبارتند از:

۱) بین برخی ساز و کارهای داخلی اصول راهبری شرکت و مدیریت سود رابطه وجود دارد

۲) بین برخی ساز و کارهای خارجی اصول راهبری شرکت و مدیریت سود رابطه وجود دارد.

یافته های پژوهش نشان داده است که هم ساز و کارهای داخلی و هم ساز و کارهای خارجی راهبری شرکتی رابطه معنی داری با مدیریت سود دارند.

علی اکبر درستی، ۱۳۸۵، "بررسی پدیده مدیریت سود از راه فعالیت های مؤثر بر جریانهای نقدی عملیاتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

آزاده یزدانی، ۱۳۸۵، "بررسی نقش ترازنامه در محدود کردن مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه الزهراء(س)

در این پژوهش تعداد ۱۲۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۸۳-۸۰ مورد آزمون قرار گرفته است. در این پژوهش سعی شده است نقش ترازنامه بعنوان عامل محدود کننده مدیریت سود توسط مدیران مورد بررسی قرار گیرد. بنابراین، این پژوهش سه هدف اساسی را دنبال کرده است. این اهداف عبارتند از: ۱) شناسایی شرکت های هموارساز ساختگی سود، ۲) بررسی عواملی که با هموارسازی و به نوعی ایجاد تفاوت بین سود واقعی هر سهم و سود پیش بینی شده هر سهم ارتباط دارد و ۳) بررسی ارتباط خالص دارایی های عملیاتی بعنوان عامل محدود کننده مدیریت سود. اطلاعات استخراج شده از صورتهای مالی شرکت های نمونه با استفاده از مدل لوجیت ترتیبی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت، نتایج تحلیل ها نشان داد، که خالص دارایی های عملیاتی به عنوان عامل محدود کننده مدیریت سود، امکان هموارسازی سود در سال های متوالی را محدود می نماید.

پژوهش های خارجی

پورنزد جیرپورن و دیگران (۲۰۰۸)، در پژوهشی با عنوان مدیریت سود فرصت طلبانه است یا سودمند (کارآ)؟ نوع مدیریت سود اعمال شده در ۱۶۲۱ شرکت نمونه در ایالات متحده طی سالهای ۱۹۹۳، ۱۹۹۵ و ۱۹۹۸ را مورد آزمون قرار دادند. در این پژوهش برای تمیز نوع مدیریت سود از تئوری نمایندگی استفاده کردند و یافته های آنها نشان داد که در شرکت هایی که سود در آنها زیاد رخ می دهد، هزینه نمایندگی کمتر است و بالعکس در شرکت هایی که مدیریت سود کمتر انجام می گیرد هزینه نمایندگی بیشتر است.

از این گذشته آنها به این نتیجه رسیدند که یک ارتباط مثبت بین ارزش شرکت (اندازه شرکت) و مقدار مدیریت سود وجود دارد. و نتایج آنها آشکار کرد که اگر مدیریت سود در حد متوسط باشد مدیریت سود فرصت طلبانه نیست حتی شاید سودمند (کارآ) نیز باشد.

ریچرد چونگ و دیگران (۲۰۰۲)، در پژوهشی با عنوان نظارت نهادی و مدیریت سود فرصت طلبانه، تاثیر نظارت نهادی در مهار مدیریت سود فرصت طلبانه را مورد آزمون قرار دادند. در این پژوهش برای ارزیابی مدیریت سود از اقلام تعهدی اختیاری که از مدل تعدیل شده جونز بدست آمده استفاده کردند. آنها با این دیدگاه که سرمایه گذاران نهادی همواره مالک نسبت زیادی از سهام منتشره از شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار می باشند و همچنین سرمایه گذاران نهادی، منابع، تخصص و مهارت لازم را برای کنترل و نظارت مدیران دارند این پژوهش را انجام دادند. آنها با استفاده از مدل رگرسیون

این فرضیه را که سرمایه گذاران نهادی با سرمایه گذاری سهام قابل توجه به نوع مدیریت سود اعمال شده توسط مدیران تاثیر می گذارند مورد آزمون قرار دادند. نتایج آزمون تصدیق کردند که مدیران برای افزایش یا کاهش سود گزارش شده از اقلام تعهدی اختیاری استفاده می کنند و سرمایه گذاران نهادی با نظارت مؤثر مستقیم (اخطار صریح نهادها به عملکرد مدیران) و فشار غیر مستقیم (تهدید به خارج شدن سرمایه گذاران نهادی بزرگ از شرکت) مدیران را در اعمال مدیریت سود فرصت طلبانه مهار می کنند. و تحلیل حساسیت آزمون، نشان داد که سودآوری ضعیف، سلامت مالی ضعیف و هزینه نمایندگی بالا، از عوامل دیگر در تحریک سهامداران نهادی بزرگ در نظارت به وضعیت اقلام تعهدی اختیاری (از اهرم های مدیران در دستکاری سود) می باشد.

نتایج کلی پژوهش نشان داد که سهامداران بزرگ نهادی نقش فعالی در مهار مدیران فرصت طلب دارند. گیل بلن (۲۰۰۵) در پژوهشی با عنوان مدیریت سود تحت تاثیر مقررات قیمت گذاری، اثرات مقررات قیمت گذاری بر روی مدیریت سود اعمال شده در شرکتهای تولید و توزیع برق اسپانیا در طی دوره ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۱ را مورد آزمون قرار دادند و با این فرضیه که هزینه های سیاسی بر مدیریت سود اثر گذار است پژوهش را انجام دادند. اگر چه فعالیتهای مرتبط با تولید و توزیع برق در کشورهای توسعه یافته در دست بخش خصوصی است ولی هنوز دولتها در نرخ گذاری تولید و توزیع برق دخالت می کنند و تنظیم قیمت بایستی با هدف دولتها تطابق داشته باشد و آنها برای انجام این پژوهش از اقلام تعهدی اختیاری استفاده کردند.

یافته های آنها نشان داد که هزینه های سیاسی بر مدیریت سود اثر می گذارد. شواهد تجربی در این پژوهش نشان داد که ارتباط معکوس بین اقلام تعهدی اختیاری و تغییرات سالیانه تعرفه برق وجود دارد و بیشتر شرکتهای بصورت محافظه کارانه مدیریت سود انجام می دهند و بطور ساختگی سود شرکت های مربوطه را با کاهش گزارش می کنند و این به دلیل خنثی کردن اعتراض رسمی اجتماعی از تصمیمات دولت است زیرا دولت بایستی هم از مصرف کننده حمایت کند و هم از شرکتهای صنعتی، بنابراین اگر سود با کاهش گزارش شود عموم جامعه به تعرفه تصویب شده برق اعتراض نخواهند داشت. و همچنین رضایت دولتمردان نیز حاصل می شود چون با هدف دولتها تطابق پیدا می کند.

فرضیه های پژوهش

در پژوهش حاضر ابتدا عقیده خود را بر مبنای تئوری های موجود، به صورت فرضیه طرح کرده ایم و در مراحل بعدی آن فرضیه را مورد تجزیه و تحلیل علمی قرار داده ایم تا صحت و سقم آن معلوم گردد. در این پژوهش به منظور تبیین و تشریح نوع مدیریت سود و اثرات ساختار مالکیت، اندازه شرکت بر پیش بینی سودآوری آتی، فرضیه ای به شرح زیر تدوین گردید:

«بین نوع مدیریت سود، ساختار مالکیت، اندازه شرکت و پیش بینی سودآوری آتی رابطه معنی داری وجود دارد»

روش پژوهش

این پژوهش از نظر طبقه بندی بر مبنای هدف از نوع پژوهش های کاربردی است. و از لحاظ روش و ماهیت از نوع همبستگی است. انجام پژوهش در قالب استدلال قیاسی - استقرائی است. بدین معنی که چارچوب نظری و پیشینه پژوهش از راه کتابخانه، مقالات به صورت قیاسی و جمع آوری اطلاعات برای تایید یا رد فرضیه ها به صورت استقرائی می باشد.

قلمرو تحقیق

قلمرو موضوعی پژوهش

بررسی نوع مدیریت سود و ساختار مالکیت و اندازه شرکت بر سودآوری آتی

قلمرو مکانی پژوهش

قلمرو مکانی تحقیق، اطلاعات شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد.

قلمرو زمانی پژوهش

قلمرو زمانی پژوهش اطلاعات سال های ۱۳۸۵-۱۳۸۲ شرکتهای فوق برای دوره ۴ ساله می باشد، قابل ذکر است که برای محاسبه شاخص های سودآوری آتی و برای استاندارد کردن مقادیربکار رفته در محاسبه ارقام تعهدی اختیاری از اطلاعات مالی شرکتهای نمونه در یکسال قبل وبعداز دوره زمانی نیزاستفاده شده است. پس درمجموع بایدگفت که اطلاعات شرکتهابین سالهای ۱۳۸۱ لغایت ۱۳۸۶ برای انجام پژوهش موردنیازبوده است.

جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش شامل شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای دوره زمانی سال های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۵ می باشد.

گردآوری اطلاعات

اطلاعات مورد استفاده جهت محاسبه متغیر های پژوهش از طریق صورتهای مالی ویادداشت های همراه شرکتهای نمونه پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار (از طریق لوح فشرده یا اطلاعات موجود در آرشیو سایت بورس) جمع آوری شد. و برای محاسبه تعدادی از متغیرها از نرم افزار صفحه گسترده اکسل استفاده گردید.

مدل و نحوه اندازه گیری متغیرهای پژوهش

در این پژوهش برای کشف مدیریت سود از مدل تعدیل شده جونز (دچو و همکاران، ۱۹۹۵) استفاده شد. آنها استدلال کردند که درآمدها عاری از آزادی عمل و دستکاری نیستند بنابراین پیشنهاد کردند که تغییرات درآمد را از طریق کسر تغییرات حساب های دریافتی تعیین کنند.

محاسبه کل ارقام تعهدی شرکت J در سال t از طریق زیر بدست می آید :

$$TA_{j,t} = (\Delta CA_{j,t} - \Delta CL_{j,t} - \Delta C\alpha SH_{j,t} + \Delta STDEBT_{j,t} - DEPN_{j,t})$$

$TA_{j,t}$: کل ارقام تعهدی بنگاه اقتصادی J در سال t .

$\Delta CA_{j,t}$: تغییرات در دارایی های جاری بنگاه اقتصادی J در سال t .

$\Delta CL_{j,t}$: تغییرات در بدهی های جاری بنگاه اقتصادی J در سال t .

$\Delta Cash_{j,t}$: تغییرات در وجوه نقد بنگاه اقتصادی J در سال t .

$\Delta STDEBT_{j,t}$: تغییرات در حصة جاری بدهی های بلندمدت بنگاه اقتصادی J در سال t .

$DEPN_{j,t}$: هزینه استهلاک سال جاری دارایی های ثابت و نا مشهود شرکت J

محاسبه α (آلفا)، β (بتا) و γ (گاما) که از فرمول زیر بدست می آید:

$$TA_{j,t} / A_{j,t-1} = \alpha (1 / A_{j,t-1}) + \beta (\Delta REV_{it} / A_{j,t-1}) + \gamma (PPE_{jt} / A_{j,t-1}) + \varepsilon_{jt}$$

$A_{j,t-1}$: کل دارایی شرکت J در سال قبل که مقادیر بر حسب آن استاندارد می شود.

ΔREV_{jt} : تغییرات در خالص درآمد (فروش) شرکت J بین سالهای t و $t-1$

PPE_{jt} : ارزش ناخالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات شرکت J در سال t

ε_{jt} : خطای مدل شرکت J در سال t

محاسبه ارقام تعهدی غیر اختیاری که از فرمول زیر بدست می آید و مقادیر α ، β و γ بدست آمده از مرحله قبل (مرحله ۲) در این فرمول جایگزین می شود :

$$NDAC_{j,t} = \alpha (1 / A_{j,t-1}) + \beta [(\Delta REV_{it} - \Delta REC_{jt}) / A_{j,t-1}] + \gamma (PPE_{jt} / A_{j,t-1})$$

$NDAC_{jt}$: ارقام تعهدی غیر اختیاری

$\Delta REC_{j,t}$: تغییرات در خالص حسابهای دریافتی شرکت J بین سالهای t و $t-1$

محاسبه ارقام تعهدی اختیاری که از فرمول زیر بدست می آید :

$$DAC_{j,t} = TA_{j,t} - NDAC_{j,t}$$

$DAC_{j,t}$: اقلام تعهدی اختیاری

محاسبات آماری اقلام تعهدی اختیاری و غیر اختیاری در پیوست آمده است.

برای آزمون فرضیه از مدل رگرسیون چندگانه زیر استفاده کردیم:

$$X_{jt+1} = b_0 + b_1 cF_{0it} + b_2 NDAC_{j,t} + b_3 DAC_{j,t} + b_4 DFAM_{it} + b_5 INST_{j,t} + b_6 DSIZE_{j,t} + e$$

X_{jt+1} : سودآوری آتی که با هر یک از متغیرهای زیر اندازه گیری می شود:

CFO_{t+1} : جریان وجوه نقد حاصل از عملیات در سال $t+1$

$NDNI_{t+1}$: سود خالص اقلام تعهدی غیر اختیاری در سال $t+1$ که از فرمول زیر بدست می آید:

$$NDNI_{t+1} = (\text{اقلام تعهدی اختیاری} - \text{سود خالص قبل از اقلام غیر مترقبه})$$

$\Delta EARN_{t+1}$: تغییرات سود در سال $t+1$ که از فرمول زیر بدست می آید:

$$\Delta EARN_{t+1} = (EARN_{t+1} - EARN_t)$$

$INST_{j,t}$: نسبت مالکیت نهادی که برابر درصد مالکیت نهادی شرکت t سال می باشد. $DFAM_{j,t}$: متغیر مجازی

(ساختگی) مالکیت خانوادگی که برابر درصد مالکیت خانوادگی ۵۰ و بالای ۵۰ درصد عدد یک و کمتر از ۵۰ درصد عدد صفر را قرار می دهیم.

$DSIZE_{j,t}$: متغیر مجازی اندازه شرکت که ابتدایانگین لگاریتم طبیعی کل داراییهای شرکت محاسبه می شود و برای

اعداد بالای میانگین عدد یک و پایین میانگین عدد صفر را قرار می دهیم

خطای e بعنوان خطای آماری تلقی می شود، بدین معنی که متغیری است، تصادفی که عدم برازش رایبان و اندازه ناتوانی

مدل از برازش دقیق داده ها را برآورد می کند. پارامترهای b و b_1 و ... و b_6 ضرایب رگرسیون نامیده می شود. β (شیب) تغییر در میانگین توزیع لابه ازاء یک واحد تغییر در X است.

برای تشخیص نوع مدیریت سود از ضریب اقلام تعهدی اختیاری در مدل رگرسیون استفاده می کنیم، اگر مدیریت سود

بصورت مدیریت سود کاراً باشد ضریب b_3 مثبت خواهد بود و اگر مدیریت سود فرصت طلبانه باشد ضریب b_3 منفی و یا صفر می باشد

تجزیه و تجلیل آماری

آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

برای بررسی مشخصات عمومی و پایه ای متغیرها جهت برآورد و تخمین الگو (مدل) و واکاوی دقیق آنها، برآورد شاخص

های توصیفی مربوط به متغیرها لازم است. شاخص های توصیف داده ها که در این پژوهش آنها را برآورد کردیم شامل شاخص

های مرکزی (مانند میانگین و میانه) و شاخص های پراکندگی انحراف معیار و دامنه تغییرات (این شاخص با تفاضل کوچکترین

مشاهده از بزرگترین مشاهده محاسبه می شود) به وسیله این مشخصات می توان دید کلی در مورد مقادیر هر یک از متغیرها

بدست آورد. در این پژوهش مقدار شاخص های توصیفی متغیرهای تحت بررسی به شکل نگاره (۱) بدست آمده است.

نگار (۱) شاخص های توصیف کننده متغیرها :

مالکیت نهادی	اقلام تعهدی اختیاری	اقلام تعهدی غیر اختیاری	جریان وجوه نقد سال t	تغییرات سود در سال t+1	سود خالص ارقام تعهدی غیر اختیاری در سال t+1	جریان وجوه نقد حاصل از عملیات در سال t+1	متغیرها	
							شاخص	
INST _{it}	DAC _{it}	NDAC _{it}	CFO _{it}	$\Delta EARN_{t+1}$	NDNI _{t+1}	CFO_{t+1}	داده های معتبر	تعداد
۳۸۸	۳۸۸	۳۹۶	۳۹۶	۳۹۶	۳۸۸	۳۹۶	داده های از دست رفته	
۸	۸	.	.	.	۸	.		
۴۸.۷۲	-۱۹۱۸.۱۳۷	.۷۸۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۷۸۰۳.۱۹	۳۱۷۵۷.۶۷	۱۹۲۳۶۳.۹۳۹	۲۶۶۷۷۶.۹۰	میانگین	
۵۶.۵۰	-۵۰۹۱.۷۴۰	.۳۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۴۲۱۵.۵۰	۳۸۳۹.۵۰	۳۶۲۹۱.۷۷۱	۲۹۳۳۳.۵۰	میانه	
۳۳.۲۷۳	۱.۴۸۵۳E۶	۱.۹۴۶۰۳۸۵۷۳۵۱۴۰۲۰e۰	۸۳۶۲۳۶.۳۰۵	۲۲۶۸۹۷.۳۶۸	۱.۵۱۲۴e۶	۱۰۲۸۵۸۱.۵۸۳	انحراف معیار	
.	-۲۳۶۱۳۸۸۶.۴	-۲.۲۰۳۱۰۰۴۶۳۵۷۵E۰	-۱۳۷۸۷۸۳	-۲۵۵۹۶۸۸	-۱۰۲۵۳۵۱۲.۳	-۱۰۰۲۲۵۱	پایین ترین	
۹۹	۱۵۰۸۸۵۲۹.۳	۲.۷۳۷۱۲۲۲۶۳۰۶۴E۱	۸۱۶۶۳۲۸	۱۴۹۱۵۷۳	۲۵۸۸۳۲۱۵.۴	۹۸۲۱۲۹۵	بالترین	
۹۹	۳۸۷۰۲۴۱۵.۷	۴.۹۴۰۲۲۷۲۶	۹۵۴۵۱۱۱	۴۰۵۱۲۶۱	۳۶۱۳۶۷۲۷.۷	۱۰۸۲۳۵۴۶	دامنه تغییرات	

با توجه به نگاره (۱) می توان کلیه متغیرها را با توجه به شاخص های مربوطه از نگاه آماری مورد بررسی قرار داد. نگاره فوق نشان می دهد که اقلام تعهدی اختیاری با ۳۸۸ داده (رکود)، تفاوت کوچکترین عدد ۲۳۶۱۳۸۸۶.۴ - و بزرگترین عدد ۳۸۷۰۲۴۱۵.۷ برابر ۱۵۰۸۸۵۲۹.۳ می باشد که میانگین آنها ۱۹۱۸.۱۳۷- با انحراف معیار ۱.۴۸۵۳E۶ می باشد. نوسان در ارقام تعهدی اختیاری با توجه به کمینه و بیشینه، نشان دهنده این است که با استفاده از اقلام تعهدی اختیاری امکان دستکاری و هموارسازی سود وجود دارد. همچنین برای کلیه متغیرها در نگاه فوق می توان این توصیف ها را بیان نمود.

آمار استنباطی

تابع آماره

آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف (ks)

این آزمون روش ناپارامتری ساده ای برای تعیین همگونی اطلاعات تجربی با توزیعهای آماری منتخب است بنابراین آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف روشی برای همگونی یک توزیع فراوانی نظری برای اطلاعات تجربی است (آذرو مومنی، ۱۳۸۵، ص ۳۱۰).

از این آزمون جهت بررسی ادعای مطرح شده در مورد توزیع داده های یک متغیر کمی مورد استفاده قرار می گیرد. فرض صفر در این آزمون همگون بودن توزیع مشاهدات با توزیع نظری مشخص (با پارامتری معینی) است که با حدس یا قراین مختلف آن را تعیین کرده ایم و فرض مخالف مناسب نبودن توزیع مورد نظر برای متغیر است.

H_0 : متغیر از توزیع نرمال برخوردار است

H_1 : متغیر از توزیع نرمال برخوردار نیست

یکی از مزایای آزمون ks این است که هر یک از مشاهدات را به صورت اصلی در نظر می گیرد.

پارامترهای مورد نظر در این آزمون شامل تعداد داده ها، پارامترهای مورد نظر در بررسی وجود توزیع (مانند میانگین و انحراف معیار در توزیع نرمال)، قدر مطلق مقدار بیشترین انحراف، بیشترین انحراف مثبت، بیشترین انحراف منفی، مقدار آماره Z و مقدار sig (معنی داری) می باشد و نحوه داوری این آزمون با مقدار sig (معنی داری) بدست آمده می باشد. اگر این مقدار کمتر از ۵ درصد باشد H_0 رد شده و ادعای نرمال بودن توزیع داده های متغیر پذیرفته نمی شود. آزمون دوربین - واتسون (DW)

یکی از مفروضاتی که در رگرسیون مد نظر قرار می گیرد، استقلال خطا (تفاوت بین مقادیر واقعی و مقادیر پیش بینی شده توسط معادله رگرسیون) از یکدیگر است. در صورتی که فرضیه استقلال خطاها رد شود و خطاها با یکدیگر همبستگی داشته باشند امکان استفاده از رگرسیون وجود ندارد (مومنی، ۱۳۸۶، ۱۲۸). به منظور بررسی استقلال خطاها از یکدیگر از آزمون دوربین - واتسون استفاده می شود که آماره آن به کمک فرمول زیر محاسبه می شود.

$$dw = \frac{\sum (e_t - e_{t-1})^2}{\sum e_t^2}$$

e_t : میزان اختلال یا خطا در دوره زمانی

e_{t-1} : میزان اختلال یا خطا در دوره زمانی قبل t

اگر همبستگی بین خطاها با p نشان دهیم در این صورت آماره DW به کمک رابطه زیر محاسبه می شود

$$DW = 2(1-p)$$

مقدار آماره این آزمون در دامنه 0 و ۴ قرار دارد زیرا:

- اگر $p=0$ آنگاه $DW=2$ خواهد بود که نشان می دهد خطاها از یکدیگر مستقل هستند (عدم خود همبستگی)

- اگر $p=1$ آنگاه $DW=0$ خواهد بود که نشان می دهد خطاها دارای خود همبستگی مثبت هستند.

- اگر $p=-1$ آنگاه $DW=4$ خواهد بود که نشان می دهد خطاها دارای خود همبستگی منفی هستند.

همبستگی بین خطاها وجود ندارد: H_0

همبستگی بین خطاها وجود دارد: H_1

و نحوه داوری بدین شکل است که اگر این آماره در بازه ۱.۵ تا ۲.۵ قرار گیرد H_0 آزمون (عدم همبستگی بین خطاها) پذیرفته می شود و در غیر اینصورت H_0 رد می شود (همبستگی بین خطاها وجود دارد) و موقعی که فرض همبستگی بین خطاها رد می شود می توان از رگرسیون استفاده کرد.

رگرسیون چندگانه و منطق آزمون فرضیه

مدل رگرسیون که مشتمل بر بیش از یک متغیر رگرسیونی باشد مدل رگرسیون چندگانه نامیده می شود. در این مدل رگرسیون دو یا چند متغیر تاثیر عمده ای روی متغیر وابسته دارند. و از این مدل برای پیش بینی متغیر وابسته استفاده می شود. در رگرسیون چند گانه نیز فرض خطی بودن رابطه بین متغیرها برقرار می باشد. در حالت کلی متغیر پاسخ Y ممکن است به K متغیر رگرسیونی بستگی داشته باشد.

$$y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \dots + \beta_k x_k + \epsilon$$

پارامترهای β_j , $j=0,1,\dots,k$ ضرایب رگرسیون نامیده می شود. این مدل یک ابر صفحه در فضای K بعدی از متغیرهای رگرسیونی x_j است.

پارامتر β_j نشان دهنده تغییرات مورد انتظار متغیر پاسخ به ازای یک واحد تغییر در x_j است، وقتی که همه متغیرهای رگرسیونی باقیمانده دیگر ($i \neq j$) ثابت نگهداشته شوند. به همین جهت پارامترهای β_j , $j=1,2,\dots,k$ ضرایب جزئی رگرسیون نامیده می شود (مونتگمری، ۱۳۸۶، ص ۱۹۵-۱۹۴).

برای تعیین اوزان و ضرایب متغیرها از روش اینتراستفاده شده است.

آزمون برای معنی دار بودن رگرسیون و تایید یا رد فرضیه

برای آزمون معنی دار بودن رگرسیون و تایید یا رد فرضیه از آنالیز واریانس (نگاره ANOVA) استفاده می شود.

فرض آماری متناظر با آزمون به صورت زیر است :

H_0 : بین نوع مدیریت سود، ساختار مالکیت، اندازه شرکت و پیش بینی سودآوری آتی رابطه معنی داری وجود ندارد.

H_1 : بین نوع مدیریت سود، ساختار مالکیت، اندازه شرکت و پیش بینی سودآوری آتی رابطه معنی داری وجود دارد.

و نحوه داوری باتوجه به مقدار آماره F و سطح معنی داری بدست آمده می باشد، که اگر مقدار P -value کمتر از ۵ درصد باشد فرض H_0 رد می شود، و وجود رابطه بین متغیرها پذیرفته می شود.

• آزمون های مربوط به هر یک از ضرایب رگرسیون یکی از آزمونهای واقعی فرضیه ها درباره پارامترهای مدل برای اندازه گیری مناسبت مدل رگرسیون مورد استفاده قرار می گیرد.

در این آزمون از آماره t برای معنی دار بودن ضرایب متغیرهای مستقل استفاده می کنیم.

باید توجه کرد که در حقیقت این یک آزمون جزئی یا حاشیه ای است. زیرا ضرایب رگرسیونی β_j به کلیه متغیرهای

رگرسیونی دیگر X_i ($i \neq j$) که در مدل حضور دارند، بستگی دارد. بنابراین این یک آزمون برای، سهم تاثیر گذاری X_j به مدل، به شرط موجود بودن دیگر متغیرها در مدل می باشد.

و نحوه داوری باتوجه به مقدار آماره t و سطح معنی داری بدست آمده می باشد اگر سطح معنی داری کمتر از ۵ درصد باشد ضریب متغیر مستقل معنی دار خواهد بود.

محک ماتریس همبستگی یکی از تکنیکهای آشکار کردن هم خطی چندگانه است و یک اندازه بسیار ساده هم خطی چندگانه

بازرسی اعضای غیر قطر i, j در $X'X$ است. اگر متغیرهای رگرسیونی X_i و X_j تقریباً وابسته خطی باشند. در این صورت $|r_{ij}|$ نزدیک واحد خواهد بود.

نتایج تحلیل فرضیه تحقیق

- باتوجه به اینکه اماره F درهرسه شاخص حاکی ازمعنی داربودن رگرسیون درسطح اطمینان ۹۵٪ می باشد. بنابراین درمجموع نیزفرض H_0 رد می شود و وجود رابطه بین نوع مدیریت سود، ساختارمالکیت، اندازه شرکت و پیش بینی سودآوری آتی تایید می گردد.
 - متغیراقدام تعهدی اختیاری بااستفاده ازشاخص های $(\Delta EARN_{t+1})$ و (CFO_{t+1}) درسطح اطمینان ۹۵٪ معنی داری باشد و بااستفاده ازشاخص $(NDNI_{t+1})$ درسطح اطمینان ۹۵٪ معنی دار نمی باشد. باتوجه به اینکه این متغیر در دو شاخص از مجموع سه شاخص سودآوری آتی معنی دار است پس می توان نتیجه گرفت که در مجموع بین اقدام تعهدی اختیاری و سودآوری آتی رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین ضریب اقدام تعهدی اختیاری با استفاده ازهرسه شاخص مثبت بود. بنابراین مدیریت سود در شرکت های نمونه گرایش به مدیریت سود کارا دارند.
 - نتیجه بدست آمده با پژوهش های صورت گرفته توسط گال (۲۰۰۰)، کریشن (۲۰۰۳)، سبرمنی ام (۱۹۹۶)، ورونیکا و سیدهارتایو دم (۲۰۰۸) همگن می باشد. این پژوهشگران به این نتایج رسیدند که رفتار اقدام تعهدی اختیاری با چشم انداز کارا سازگار است، زیرا اقدام تعهدی اختیاری یک ارتباط مثبت و معنی دار با سودآوری آتی دارد. نتیجه بدست آمده در مورد رابطه مالکیت خانوادگی و پیش بینی سودآوری آتی با یافته های پژوهشگران غربی غیر همگن می باشد.
- آنچه در جمع بندی و نتیجه گیری کل آزمون اثرات نوع مدیریت سود، ساختار مالکیت، اندازه شرکت بر پیش بینی سودآوری آتی می توان عنوان کرد این است که یک رابطه مثبت و معنی دار بین اقدام تعهدی اختیاری و سودآوری آتی شرکت ها وجود دارد و این نشانه ای از مدیریت سود کارا می باشد و نتیجه دیگر اینکه ساختار مالکیت نهادی هیچ اثری بر پیش بینی سودآوری آتی ندارد. اندازه شرکت و مالکیت خانوادگی تاثیر معنی داری بر پیش بینی سودآوری آتی دارند. با این تفاوت که اثرات اندازه شرکت مثبت و مستقیم می باشد و اثرات مالکیت خانوادگی منفی و معکوس است.

منابع و مراجع

- [۱] آذر، ع. و منصور مؤمنی، ۱۳۸۵، "آمار و کاربرد آن در مدیریت جلد دوم تحلیل آماری"، تهران، انتشارات سمت.
- [۲] اقوامی، د. و جعفر باباجانی، ۱۳۷۷، "اصول و کاربرد حسابداری در سازمانهای دولتی و غیر انتفاعی"، انتشارات سمت.
- [۳] احمدوند، ژ.، ۱۳۸۵، "بررسی تاثیر ساختار مالکیت بر عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهراء (س).
- [۴] پور حیدری، الف و داود همتی، ۱۳۸۳، "بررسی اثر قراردادهای بدهی، هزینه های سیاسی، طرح های پاداش، و مالکیت بر مدیریت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، بررسیهای حسابداری و حسابرسی، سال یازدهم، شماره ۳۶.
- [۵] جلالی، ف.، ۱۳۸۷، "حاکمیت شرکتی و حرفه حسابداری"، ماهنامه انجمن حسابداران خبره ایران (مجله حسابداری)، شماره ۱۹۶.
- [۶] حساس یگانه، ی.، ۱۳۸۴، "فلسفه حسابداری"، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- [۷] حساس یگانه، ی. و همکاران، ۱۳۸۷، "بررسی رابطه بین سرمایه گذاری نهادی و ارزش شرکت"، بررسیهای حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۵، شماره ۵۲.
- [۸] حسینی، و.، ۱۳۸۵، "تاثیر کیفیت اقلام تعهدی بر هزینه سرمایه شرکتهای"، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری دانشکده علوم اقتصادی و اداری، دانشگاه مازندران.
- [۹] خاکی، غ.، ۱۳۸۶، "روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی"، انتشارات بازتاب، تهران.
- [۱۰] شباهنگ، ر.، ۱۳۸۷، "تئوری حسابداری (جلد اول)"، انتشارات مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی.
- [۱۱] شباهنگ، ر.، ۱۳۸۷، "مدیریت مالی (جلد اول)"، انتشارات مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی.
- [۱۲] قالیباف اصل، ح.، ۱۳۸۷، "مدیریت مالی"، انتشارات پوران پژوهش.
- [۱۳] کرباسی یزدی، ح.، ۱۳۸۷، "تئوری حسابداری (۱)"، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد.
- [۱۴] گودرزی، الف، ۱۳۸۷، "حسابداری ساختگی و تاثیر حاکمیت شرکتی"، ماهنامه انجمن حسابداران خبره ایران (مجله حسابداری)، شماره ۱۹۶.
- [۱۵] مرادی، م. و همکاران، ۱۳۸۷، "اثر چرخه های بازار سهام بر واکنش سرمایه گذاران نسبت به تغییرات غیره منتظره اقلام تعهدی"، مجله دانش و توسعه (علمی - پژوهشی) سال پانزدهم، شماره ۲۵.
- [۱۶] مهران، ک. و زهره عارف منش، ۱۳۸۷، "بررسی هموار سازی سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۵ شماره ۵۱.
- [۱۷] ملا نظری، م. و سعید کریمی زند، ۱۳۸۶، "بررسی ارتباط بین هموارسازی سود با اندازه شرکت و نوع صنعت در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۴۷.
- [۱۸] مومنی، م.، ۱۳۸۶، "تحلیل داده های آماری با استفاده از SPSS"، انتشارات کتاب نو.
- [۱۹] مشایخی، ب. و مریم صفری، ۱۳۸۵، "وجه نقد ناشی از عملیات و مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۴۴.
- [۲۰] مران جوری، م.، ۱۳۸۵، "بررسی رابطه بین اندازه شرکت با سود غیره منتظره در شرکتهای سهامی عام"، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک.
- [۲۱] مونتگمری، د.، ترجمه ابراهیم رضوی پاریزی، ۱۳۸۶، "مقدمه ای بر تحلیل رگرسیون خطی"، انتشارات دانشگاه شهیرباهر کرمان.
- [۲۲] نوروش، الف و همکاران، ۱۳۸۴، "بررسی مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس تهران"، مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره ۲۲، شماره ۲.

- [۲۳] نمازی، م. و احسان کرمانی، ۱۳۸۷، "تاثیر ساختار مالکیت بر عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۵ شماره ۵۳.
- [۲۴] یزدانی، آ.، ۱۳۸۵، "بررسی نقش ترازنامه در محدود کردن مدیرییب سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهراء (س).
- [25] Adams.Brean.A.Kenneth.carow.perry.Tod,2009." Earnings management and initial public offerings : The case of the depository industry " .journal of Banking & finance . ۲۳۶۳ .۳۳- 2372
- [26] Bikki Jaggi .Sidney leung .(2007) " impact of family dominance on monitoring of earnings management by audit committees : Evidence from Hong kong " .Journal of International Accounting Auditing Taxation ۲۷ ،۱۶ ،- 50.
- [27] Christian leuz .Dhananjay Nanda .peter D.Wysocki .(2003) "Earnings management and investor protection : an international comparison " .Journal of financial Economics.۵۲۷-۵۰۵، ۶۹ .
- [28] Erling Barth .Trygve Gulbrandsen .pal schone .(2005) "family ownership and productivity : the role of owner –management .Journal of corporate finance ۱۰۷ ،۱۱- 127.
- [29] pornsit jiraporn .G. A. Miller .soon suk yoon .young s. k. .(2008) " is earnings management opportunistic or beneficial ? An agency theory perspective " . International Review of financial Analysis 17 ۶۲۲.- 634.
- [30] par falkman.t. .Torbjorn Tagesson .(2008) " Accounting does not necessarily mean accounting : Factors that counteract compliance with accounting " .Journal of management , 24 .۲۸۳-۲۷۱ .
- [31] RichaD chung .Mhchael firth Jeong –Bon kim .(2002) "Institutional monitoring and opportunistic earnings management " .Journal of corporate finance.۴۸ ،۲۹ ،۸ .
- [32] Richard chung .Sandra Ho ، Jeony – Bon kim .(2004) ." ownership structure and the pricing of discretionary accruals in Japan " .Journal of International Accounting Auditing Taxation ۲۰-۱ ،۱۳ .
- [33] Sylvia veronica .s. .sidharta utama.a. .(2008) ." Type of earnings management and the effect of ownership strueture , firm size , and corporate _ governance practices :Evidence form Indonesia " .the International journal of accounting 43 .۲۷-۱ .
- [34] Sugata Roychowdhury (2006) ." Earnings management through real activities manipulation " .journal of Accounting and Economics .۳۷۰-۳۳۵ ، ۴۲ .
- [35] Taewoo park .myung seok park .(2004) ." Insider sales and earnings management " .Journal of Accounting and public policy .۴۱۱-۳۸۱ ،۲۳.
- [36] uma Velury David s . Jenkins .(2006) " institutional ownership and the quality of earnings " .Journal of Business Research ۱۰۴۳ .۵۹ ،- 1051.